

HEVEADORP WIJK VAN DE TOEKOMST

Notulen van de 3de bewonersbijeenkomst 5 oktober 2020

Vanwege Corona/Covid-19 maatregelen is deze bijeenkomst digitaal georganiseerd in plaats van bijeenkomen in de Ontmoetingskerk in Doorwerth.

Document wat besproken wordt:

Notitie – Wijk van de Toekomst – Varianten versie 01-10-2020

opgesteld door Hevea Initiatief.

Ingelogd zijn in totaal 52 mensen waarvan 45 bewoners.

- **Leden van de stuurgroep:** Erwin Jansen (gemeente Renkum), Jaap van Velp (Vivare), Jack van der Pers (Alliander); (afwezig is Jos van der Schot, Renkumse Huurders Vereniging RHV) (geen bewoners van Heveadorp)
- **Leden van de werkgroep Hevea Initiatief Wijk van de Toekomst:** Wim Schoonderbeek (WimS), Wim Huysman (WimH), Marjan van Neure, Cees Egmond, Martijn Oomkes, Peter Paul van Dijk, Gea Verhagen (gv).
- **Medewerkers betrokken adviesbureaus:** Christina Marigliano (APPM/voorzitter), Bart van de Velde (APPM), Alexander Oei (Ecorys). (geen bewoners van Heveadorp)
- **Bewoners van Heveadorp**
- **Gasten andere Wijkinitiatieven gemeente Renkum** (1x Groene Wever, geen bewoner).

1	19:30 – 19:45 Inloggelegenheid. 19:45: Christina Marigliano (APPM) (Christina M) heet iedereen welkom en stelt zich voor. Ze zal de bijeenkomst voorzitten en de digitaal-technische begeleiding doen. De spelregels voor het werken met ZOOM worden doorgenomen.	
2	Opening: Wim Schoonderbeek (WimS) heet iedereen namens Hevea Initiatief welkom, helaas digitaal in plaats van in levende lijve. Voor eenieder die meer wil weten over Wijken van de Toekomst in onze omgeving, en hoe het daar gaat, verwijst hij naar www.magazine.gelderland.nl/wijk-van-de-toekomst	1 2

3 Toelichting op de procedure van het project.

[3] Projectillustratie: We bekijken stap voor stap hoe we verder kunnen en of we op de goede weg zijn. Op dit moment staan we aan het einde van Fase I en bespreken de overgang naar Fase II. Er zitten 5 partijen in dit project en in de stuurgroep. Deze avond is voor de inbreng van de bewoners. We kijken nu naar: Hoe kunnen we met z'n allen de richting vinden waarvan we zeggen 'Dit laten we uitwerken in de volgende fase'.

[4] Fase I = oriëntatie/haalbaarheid. Uitgezocht is wat sowieso mogelijkheden zijn. Welke mogelijkheden zijn geschikt om voor Heveadorp verder te gaan onderzoeken?

Dit is terug te vinden in de Notitie – Heveadorp Wijk van de Toekomst – Varianten, versie 01 oktober 2020.

[5] De mogelijkheden: 5 groepen voor 11 varianten en [6] de beoordelingscriteria, gebaseerd op de enquêtegegevens, zijn in de vorige bijeenkomst in juni besproken.

[7] Uiteindelijk zijn we uitgekomen op drie opties:

1. Duurzaam gas, al dan niet in combinatie met een hybride systeem
 2. Lage temperatuur oplossing
 3. Hoge temperatuur oplossing
- waarin meerdere varianten zijn verwerkt.

Als straks deze 3 opties besproken zijn, volgt, n.a.v. de discussies in de mail, nog een 4de optie 'Anders', wat hebben wij over het hoofd gezien?

N.a.v. de mail-discussie is de optie HT (hoge temperatuur) op afstand en beheerd door een grote moloch, afgevalen. Evenals Parengo als warmtebron, vooral omdat duidelijkheid hierover nog lang zal duren.

We zijn bezig met de kennis van nu. In de loop van de tijd, met nieuwe mogelijkheden, kan nog alles aangepast worden. Hou ons hierop scherp.

Categorie	Variant
01 Energie (aardgas)	01 Aardgasleiding
02 Aardgasleiding	02 Aardgasleiding
03 Aardgasleiding	03 Aardgasleiding
04 Aardgasleiding	04 Aardgasleiding
05 Aardgasleiding	05 Aardgasleiding
06 Aardgasleiding	06 Aardgasleiding
07 Aardgasleiding	07 Aardgasleiding
08 Aardgasleiding	08 Aardgasleiding
09 Aardgasleiding	09 Aardgasleiding
10 Aardgasleiding	10 Aardgasleiding
11 Aardgasleiding	11 Aardgasleiding

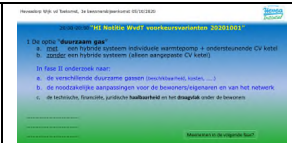
Categorie	Variant
01 Energie (aardgas)	01 Aardgasleiding
02 Aardgasleiding	02 Aardgasleiding
03 Aardgasleiding	03 Aardgasleiding
04 Aardgasleiding	04 Aardgasleiding
05 Aardgasleiding	05 Aardgasleiding
06 Aardgasleiding	06 Aardgasleiding
07 Aardgasleiding	07 Aardgasleiding
08 Aardgasleiding	08 Aardgasleiding
09 Aardgasleiding	09 Aardgasleiding
10 Aardgasleiding	10 Aardgasleiding
11 Aardgasleiding	11 Aardgasleiding

Categorie	Variant
01 Energie (aardgas)	01 Aardgasleiding
02 Aardgasleiding	02 Aardgasleiding
03 Aardgasleiding	03 Aardgasleiding
04 Aardgasleiding	04 Aardgasleiding
05 Aardgasleiding	05 Aardgasleiding
06 Aardgasleiding	06 Aardgasleiding
07 Aardgasleiding	07 Aardgasleiding
08 Aardgasleiding	08 Aardgasleiding
09 Aardgasleiding	09 Aardgasleiding
10 Aardgasleiding	10 Aardgasleiding
11 Aardgasleiding	11 Aardgasleiding

Categorie	Variant
01 Energie (aardgas)	01 Aardgasleiding
02 Aardgasleiding	02 Aardgasleiding
03 Aardgasleiding	03 Aardgasleiding
04 Aardgasleiding	04 Aardgasleiding
05 Aardgasleiding	05 Aardgasleiding
06 Aardgasleiding	06 Aardgasleiding
07 Aardgasleiding	07 Aardgasleiding
08 Aardgasleiding	08 Aardgasleiding
09 Aardgasleiding	09 Aardgasleiding
10 Aardgasleiding	10 Aardgasleiding
11 Aardgasleiding	11 Aardgasleiding

4 Bespreking eerste optie "duurzaam gas" met 1a/ hybride systeem en 1b/ aan cv-ketel.

→ WimS: Toelichting: wat zal in Fase II onderzocht worden, uitlopend in vragen n.a.v.

? WimS vraagt aan Alexander Oei (APPM/Ecorys) over de plicht/niet de plicht om mee te doen aan een bepaalde oplossing.

→ Alexander Oei: Als de gemeente zou kiezen voor een collectieve warmte-infrastructuur voor Heveadorp, valt dit onder de warmtewet (op dit moment in herziening). Daarin staat dat er gelegenheid is voor een opt out. Je hoeft dus niet, maar waarschijnlijk ligt er ook geen aardgasnet meer en is all electric de enige oplossing. Dit schets wel de dilemma's en mogelijkheden.

WimS: Dus: mocht er een collectieve oplossing komen, hoef je niet mee te doen, maar moet je wel zorgen voor je eigen oplossing.

? Hoe zit dat voor huurders?

→ Jaap v. Velp: Vivare gaat in 2 stappen van het gas afgaat. De eerste stap is het isoleren van onze woningen, beperken van de warmtevraag. Keuzes die altijd ten gunste zijn van en de

huurder en het gebouw en de toekomstige huurder. De volgende stap is dan van het gas afgaan. Daarbij bekijken we eerst: wat zijn allemaal de verschillende mogelijkheden. En wij hebben goedkeuring van een 70% meerderheid van de huurders nodig. Zonder die medewerking kunnen wij niks. Eerst de eerste stap en er plek in onze investeringsruimte voor zoeken. Het gaat nog wel even duren. ? Discussie mbt “Kunnen we niet met z’n allen zeggen: ‘Laat dit ons even voorbij gaan’? Laten we geen trendsetter zijn en pas volgen als de kinderziektes eruit zijn’. → WimS: We hebben het nog niet over de planning. We gaan onderzoeken met de kennis van nu. We kiezen uiteindelijk een geschikt moment. En als er nieuwe ontwikkelingen zijn, kunnen we terugkomen op eerder genomen beslissingen als we iets beters zien. Hou ons scherp! In december 2018 zijn we bij elkaar geweest zijn en hebben gezegd: ‘Wij willen als Heveadorp mede aan het roer zitten, om de energietransitie voor Heveadorp te kunnen regelen.’ Wanneer het daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden, is nog niet te zeggen. Wie dat beslist? Een aantal partijen, die daar ook klaar voor moeten zijn, ? Graag toelichting van de term duurzaam gas. Welke typen worden daaronder verstaan en wanneer zijn deze (100%) groen leverbaar? → WimS: groen opgewekt biogas en groen gemaakt waterstofgas, zonder dat er productie van CO2 aan te pas komt. De beschikbaarheid hiervan is onderwerp van onderzoek in de volgende fase.	
STEMMING Optie 1: Vindt men dat we dit onderwerp, als een van de mogelijke richtingen mee moeten nemen naar de volgende fase? Uitslag optie 1: van de 45 bewoners zijn er 36 (80%) voor.	STEMMING Optie 1: 36 voor van de 45

5 Bespreking tweede optie: “laagtemperatuur warmtenet” met een lokale warmtebron en lokaal beheert door of namens de bewoners van Heveadorp	9
→ WimS: Toelichting: De reacties uit het dorp maken duidelijk dat we geen warmtenetten van een groot conglomeraat willen. Deze optie is op Heveadorp toegesneden. Een mogelijkheid is zelf een coöperatie op te richten. In fase II onderzoeken: Welke bronnen zijn er? Zijn die voldoende? Is de Rijn een mogelijke bron? Geschikt voor een of enkele huizen, of voor het hele dorp? Wat kan je individueel doen als je dit niet wil? Hoe moeten de bewoners zich voorbereiden? Is dat haalbaar? Ook voor Vivare? Wat moet Liander doen? En uiteindelijk bekijken we weer: is dit wat we willen? Vragen? ? Vragen m.b.t. commerciële partijen en commerciële belangen. → Bij Wijk van de Toekomst zijn op dit moment geen commerciële partijen betrokken. Vivare is een private partij en sociale verhuurder; Liander heeft ook geen commercieel belang, hun belang zit 'm met name in het betaalbaar en bereikbaar houden van energie bij u thuis. → Advies bewoner: Er zijn natuurlijk wel economische en financiële belangen en risico's, ook voor de gemeente. Voer risicoanalyses en impactberekeningen uit in vervolgfase. De gebruikte criteria zijn erg gevoelsmatig; meer concrete en meetbare criteria zal helpen bij het maken van duidelijke keuzes. ? Vragen over de oplossing om zonder Liander of dergelijke grote bedrijven in de warmtevoorziening verder te gaan.	

→ WimS: zie punt a: Welke warmtebronnen kunnen we benutten? En vervolgens punt b: individueel of in kleine groepjes, bijvoorbeeld burens, of c: in grotere clusters en gecombineerd met

? Welke opties van de oorspronkelijke 11 staan er niet in?

→ WimS: zie dia 5. varianten 1 en 2 All Electric luchtwarmtepomp en bodemwarmtepomp.

? Heveadorp als proefproject en in een voortrekkersrol is dat wel in het belang van de bewoners van Heveadorp? Beter is: niets doen.

→ In december 2018 is afgesproken dat we gaan bekijken hoe de hele warmtetransitie voor Heveadorp op een goede manier kan. Daar op tijd mee beginnen om ook de tijd te hebben alles zorgvuldig te onderzoeken.

Eind 2019 is bij een fors aantal bewoners een enquête afgenomen waarbij heel duidelijk naar voren kwam dat een groot deel van de mensen klimaatverandering heel belangrijk vindt. Er ook graag iets mee wil doen, maar het moet wel betaalbaar en op een goede wijze gebeuren. Daar zijn we mee bezig.

? Moet je niet ook kijken naar organisatiekracht (organisatie, risico's en financieel) die je nodig hebt om een warmtenet aan te leggen.?

→ WimS: Jazeker. wat organisatie betreft, komt het op de laatste twee punten terecht: 'in hoeverre is dat financieel en juridisch haalbaar' (dia 9) Ook aan dit soort onderwerpen zullen in de tweede fase handen en voeten gegeven moeten worden.

→ Advies van bewoner: Warmtenetten zijn complex; je hebt nogal wat geld nodig om dat te doen en er zitten nogal wat financiële risico's aan. Tegelijkertijd heb je als dorp ook je beperkingen. Ik denk dat we daar wel bewust van moeten zijn.

? Welke opties zijn voor de karakteristieke woningen van Heveadorp (gebouwd tot ca. 1927) gezien de bouwmethode (geen spouwmuren) überhaupt niet mogelijk?

→ WimS: Weten we nog niet; zoeken we uit in fase II; wordt voor die woningen meegenomen.

? Wordt als warmte bron ook de optie zonneboilers met wko onderzocht?

→ WimS: Er is een optie WKO (Warmte/Koudeopslag gv). Of die gekoppeld is aan zonneboilers, is daar niet bij genoemd. Maar ik wil het niet uitsluiten.

? Ik begrijp dat de gemeente in een omgevingsvisie per wijk kan bepalen wat de hoofdstructuur gaat worden. Lopen we nu niet het risico dat wij voor de gemeente de proeflocatie worden? Ook als we straks concluderen dat we eigenlijk nog niets willen.

→ Erwin Jansen, gemeente Renkum: We zijn bezig met de transitievisie warmte en aan het inventariseren wat precies de route gaat worden; Heveadorp is daar onderdeel van. We willen als gemeente in 2040 van het aardgas af zijn. Maar hoe dat er precies uit zal zien, dat is nou eenmaal de vraag. Later dit jaar volgt meer duidelijkheid hierover.

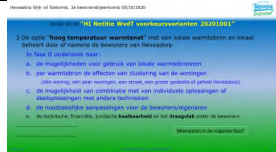
Met het bureau dat die transitievisie op zal zetten, is nauw contact. Dus ze zullen daarin alles meenemen wat wij hier met elkaar bespreken en zodat we elkaar niet voor de voeten lopen.

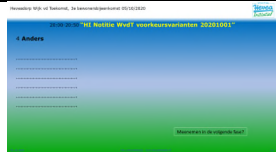
? Democratische besluitvorming vindt in Nederland plaats via gem raad, provinciale staten en tweede kamer. Hoe loopt in dat licht de besluitvorming bij de transitie?

→ Erwin Jansen: Ja, dat klopt. Uiteindelijk gaat het via de gemeenteraad. En is het een voorstel wat jullie aan hen doen.

→ Algemeen: Er wordt een wijk-warmteplan wordt gemaakt. In het geval van Heveadorp kun je daar als dorp mee beginnen: welke techniek/oplossing zie je voor je. De gemeenteraad moet dat dus goedkeuren. Ze moeten toetsen op o.a. betaalbaarheid, maar ook op draagvlak.

	Is het proces zorgvuldig doorlopen, is er voldoende draagvlak voor deze techniek/oplossing? → Verzoek aan Erwin Jansen (gemeente Renkum): voorzie ons van deze toetsingscriteria. ? Wordt alleen gesproken over het afkoppelen van aardgas maar niet of klimaatneutraal / co2 neutraal → WimS: Uiteindelijk worden wel de gevolgen daarvan, verwoord in punt e van dia 9 en 10: “de technische, financiële, juridische haalbaarheid en het draagvlak onder de bewoners”. Daar hoort ook bij: de effecten op de omgeving, de CO2-reductie die bereikt kan worden, et cetera. → Christina M: Het was ook een van de criteria. → WimS: Na de toelichtingen, antwoorden en toevoegingen, graag het antwoord op de volgende vraag: “Vinden jullie dat optie 2 meegenomen moet worden in de volgende fase? Met alle opmerkingen die we gehad hebben”.	
	STEMMING-optie 2 Uitslag optie 2: van de 45 bewoners zijn er 24 voor (53%)	STEMMING Optie 2: 24 voor van de 45

6	Bespreking 3de optie: “hoog temperatuur warmtenet” met een lokale warmtebron en lokaal beheert door of namens de bewoners van Heveadorp.	10
	→ WimS: Toelichting: Lijkt veel op laagtemperatuur warmtenet. Welke bronnen zijn beschikbaar? De effecten van clustering kunnen anders zijn. En vooral de noodzakelijke aanpassingen voor de woning, die op het bordje komen van bewoners/eigenaren, waarvan Vivare er ook eentje van is. Een hoge temperatuur betekent dat je waarschijnlijk minder aan de isolatie van je woning hoeft te doen. We hebben ze toch even in twee opties gesplitst, omdat het qua effect uiteindelijk een behoorlijk andere oplossing geeft. Vragen bij dit onderwerp, Christina? Geen vragen. → WimS: Dan eerst over Optie 3 de stemming en daarna door naar “Anders”	
	STEMMING optie 3 Uitslag optie 3: van de 45 bewoners zijn er 24 voor (53%)	STEMMING Optie 3: 24 voor van de 45

7	‘Anders’ → WimS: Een van de ‘Anders’ hebben we al gehad: “Niks doen”. Hoe willen we dat onderzoeken? Of betekent het: we onderzoeken de eerste periode nog niks, want we doen niks. Vragen?	11
	? Kunnen wij stemmen voor dingen die heel Heveadorp aangaan, ook als ze niet meedoen? ? Wat concluderen jullie uit het aantal handjes? → WimS: Er komt een aangepaste versie van de notitie, waarin deze avond verwerkt is, en waarin we de stemming vermelden. Deze aangepaste notitie gaat naar alle bewoners, zoveel mogelijk digitaal, maar we hebben nog steeds zo’n 100 adressen waar we geen email van hebben. Die krijgen dat dan in de bus. We vragen aan de bewoners om op de notitie te reageren. De reacties die binnenkomen worden als bijlage aan de notitie toegevoegd. De notitie + bijlagen gaat in z’n geheel naar de stuurgroep om als basis te dienen voor het vervolgonderzoek. → Christina M:	

Er komt nog een suggestie dat heel veel mensen het boven hun pet gaat. Dat ze het lastig vinden om te reageren. En er wordt de vraag gesteld: 'Kunnen we iedereen bevragen?' en kunnen we misschien ook stemmen voor de optie 'Niks doen'? →WimS: 'Niks doen' hebben we bij optie 4 gezet. 4 wordt een aanvulling op de notitie. Wat er vanavond uitkomt, gaat de notitie in. Ik heb gemerkt dat menige bewoner mij weet te vinden en zegt 'Leg het nog eens een keertje uit'. We hebben als Hevea Initiatief breed de Informatie Markt gehad, waar nog eens een keer 36 mensen zijn geweest om informatie te krijgen. We doen onze best om iedereen op een goede manier voor te lichten. Als je iets niet begrijpt, leggen we het uit en desnoods 4 of 5 keer, dat is geen enkel punt. We proberen zoveel mogelijk iedereen erbij te betrekken. → Christina M: Ik wijs op de mogelijkheid om in de klankbordgroep te gaan. Volgens mij is dat heel waardevol, voor ons allemaal. →Christina M: Nog een optie 5 wordt ingebracht: <i>all electric</i>, maar geen warmtepomp. →WimS: Ja, dat kan. Alleen puur elektrisch verwarmen. Aanvulling bij 'Anders' is dus "All Electric, zonder warmtepomp" ? Hoe kijken Liander en de Gemeente aan tegen eigen initiatieven, met kleine lokale warmtenetten in eigen beheer, waarbij gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte? →Erwin / (Gemeente): Dat zal onderzocht moeten worden dan. Niet per se negatief. →Jack / (Liander): Liander is een netbeheerder voor gas en elektriciteit en we zijn dat niet voor andersoortige infrastructures zoals warmte. ? Optie 4: onderzoeken van alle mogelijke individuele oplossingen. →WimS: We gaan niet alle individuele oplossingen in de volgende fase nog weer langs.	
→WimS: Met het stemmen wat we onderweg hebben gedaan, kunnen we deze uitgangspunten straks invullen. Wij zullen dit plaatje zo goed mogelijk aan het rapport toevoegen:	12
→WimS: De eerste 4 punten zijn al besproken. Punt 5: Als we die 4 punten hebben afgerond, volg de Intentie Overeenkomst die ondertekend wordt door de sturgroepleden. Daarin spreken ze uit dat ze zich willen inspannen voor een juiste uitwerking van wat we hebben aangegeven voor Fase II.	13
? Wat is de strekking van de intentieovereenkomst? →WimS: De intentieovereenkomst is de brug naar In Fase II. De betrokken partijen geven aan: We kunnen ons vinden in de richting die in Fase II wordt uitgewerkt. Alle partijen spreken zich uit mee te werken aan die uitwerking, op zoek naar de oplossing voor Heveadorp: Liander, Vivare, de Gemeente, (vertegenwoordigers van) de bewoners, zowel eigenaar/bewoners, als huurders. In Fase II wordt de haalbaarheid en uitwerking gedetailleerd onderzocht: wat komt er allemaal bij kijken. Daarin komt een tijdspad: moeten we het misschien wat meer uitstellen, komen er nog leuke dingen? Uiteindelijk moet dat uitmonden in de brug naar Fase III: het transitieplan: Dit is wat ons het beste lijkt voor Heveadorp. Daarna komt Fase III de uitvoering, waarin je pas echt	14 15

	praat over het nemen van maatregelen, aanbestedingen, et cetera. Na Fase II kunnen we nog zeggen : Dit is voor dit moment het beste plan, maar we zien nog wat nieuwe ontwikkelingen aan de horizon; we leggen het nog even op de plank. En met de uitvoering starten we 20???. Dat kunnen we op dat moment nog doornemen. Als mensen er meer over willen weten, kijk op de site van de provincie.	
	? Graag de optie 'voorlopig niks doen' in stemming brengen. →We doen voorlopig nog niks, daarom wordt de vraag aangescherpt tot: Voorlopig niks doen, wie wil dat het onderzoek nu gestopt wordt? Stemming: 43 (96%) willen dat niet; 2 (4%) willen dat wel.	STEMMING: Voorlopig niks doen, het onderzoek nu stoppen. 43 niet, 2 wel.

8	→WimS: In december 2018 hebben we, toen nog een paar losse vrijwilligers, het mandaat gekregen om deze eerste fase op te starten. We gaan nu een volgende fase in, zijn inmiddels een Stichting geworden, en de voorliggende vraag is: “Krijgt Hevea Initiatief, de werkgroep Wijk van de Toekomst, de toestemming om in dit project de bewoners van Heveadorp te vertegenwoordigen in de volgende fase? Hiervoor heeft Christina [APPM] een poll gemaakt. Graag klikken op 'ja' of 'nee' en submitten. Als je niet in Heveadorp woont, mag je niet meestemmen. Deze vraag sturen we ook met de aangepaste notitie naar de bewoners die vandaag niet aanwezig zijn. We zitten nu op maximaal 45 van de iets meer dan 300 huishoudens. →Christina M: uitslag stemming Mandaat, 31 (86%) stemmen voor; 5 (14%) stemmen tegen. Als je je stem niet in het openbaar wil uitbrengen, mag je die ook telefonisch aan me doorgeven. Niet alle deelnemers waren op dit moment nog aanwezig.	16 STEMMING: “Krijgt Hevea Initiatief (de werkgroep Wijk van de Toekomst) toestemming om in dit project de bewoners van Heveadorp te vertegenwoordigen? JA: 31 NEE: 5

9	Sluiting: →WimS: Ik wil iedereen bedanken voor de inbreng, voor het meeluisteren. En verzoeken: hou ons scherp bij het vervolg. Schroom niet om langs te komen bij een van de werkgroepleden. We moeten dit met z'n allen klaren. Ondanks dat we 2 minuten overtijd zijn: Als iemand nog echt wat op z'n hart heeft wat hij/zij naar voren wil brengen, dan kan dat. Niemand wil nog wat zeggen. Er volgen bedankjes over en weer. →WimS: Dan sluit ik nu af. 21:18 uur

Bijlage 1: overzicht gebruikte dia's

Bijlage 1: De gebruikte presentatie

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

WIJZIGING van kerkzaal van de Ontmoetingskerk in Doorwerth NAAR DIGITAAL

Kijk ook eens op <https://magazine.gelderland.nl/wijk-van-de-toekomst#/wijk-van-de-toekomst>

1

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

Programma, 19:45 tot 21:00 uur

19:30 Aanmelden bij de Zoombijeenkomst

19:45 **Opening en welkom**

19:50 Toelichting op de procedure van het project:
Afronding fase I "Haalbaarheid" en overgang naar fase II: "Transitieplan"

20:00 Afronding fase I: **"HI Notitie WvdT voorkeursvarianten"**
Vragen van bewoners direct te stellen en via het chatkanaal
Antwoorden door de leden van de Stuurgroep*, APPM en Ecorys

20:50 **Conclusie over de 3 voorkeursvarianten**

21:00 **Volgende stappen**, intentieovereenkomst, start fase II,

21:15 **Afsluiting**

2

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

19:50-20:00 Toelichting op het project

Afronding "Oriëntatie/Haalbaarheid" en overgang naar "Haalbaarheid/Transitieplan"

Op weg naar de Wijk van de Toekomst

Fase I: Haalbaarheid

Fase II: Transitieplan

Fase III: Uitvoering

3

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

19:50-20:00 Toelichting op het project

Fase I, oriëntatiefase Haalbaarheid

Fase I leidt tot een **overzicht** van de

- voorkeursrichtingen en randvoorwaarden die het uitgangspunt vormen voor de volgende fase die tot doel heeft een gedetailleerd haalbaar transitieplan op te stellen.

4

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

Groep	Variant
All Electric (individueel)	01 Luchtwarmtepomp
	02 Bodemwarmtepomp
Hoog Temperatuur Warmtenet [HT] met bron op afstand	03 Geothermie Parencio
	04 Uitbreiding bestaand warmtenet Arnhem / Nijmegen
	05 Warmtenet gevoed door Restwarmtebron (bijv. Titan Wood Arnhem)
Laag Temperatuur Warmtenet [LT]	06 WKO (levering 50 graden)
	07 Warmtepomp gevoed door TEO (T) + WKO (levering 70 graden)
Hernieuwbaar gas - Hybride	08 Warmtepomp & Biogas, hybride systeem
	09 Warmtepomp & Waterstofgas, hybride systeem
Hernieuwbaar gas - CV Ketel	10 CV Ketel op Biogas
	11 CV Ketel op Waterstofgas

5

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

1 Sociaal draagvlak	2 Realiseerbaarheid
Draagvlak onder bewoners	Individuele mogelijkheden bij collectieve oplossing
Mogelijkheid voor meekoppelingen	Individuele aanpak mogelijk
Mogelijkheid tot samenwerking met lokale partijen	Collectieve aanpak mogelijk
Sociale cohesie	Verplicht/Vrijblijvend
Koppeling met energietoekomst	Involvement door huurders
Stimulans lokale werkgelegenheid	Noodzaak medewerking van andere partijen dan Heveadorp, Lander, Vivare, gemeente
3 Technische toepasbaarheid	4 Financiële haalbaarheid
Veiligheid	Financiële ondersteuning
Bereikbaarheid oplossing	Kosten: eigenaar (verhuurder en particulier)
Beschikbaarheid	Kosten: bewoners
Snelheid van toepasbaarheid	Kosten: (warmte)netbeheerder
Gevolgen voor bestaand openbaar net; gas-elektra-water-riool	Kosten: overheid Rijk / Provincie / Gemeente
Snelheid van keuze	
5 Comfort en gemak	6 Effecten omgeving
Betrouwbaarheid oplossing	Omgevingsdraagvlak, visuele, auditieve, geur effecten, geluid
Noodzaak aanpassen woning (waaronder na-isoleren)	CO2 reductie
Comfort: geluid, bouwkundig, ruimtebeslag, gebruiksgemak	Milieuverbetering
Hoe innovatief is de maatregel / bewezen techniek	Beslag openbare ruimte
	Noodzaak aanpassing openbare ruimte (gedoe op straat)

6

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

- De optie "**duurzaam gas**" met een hybride systeem individuele warmtepomp + ondersteunende CV ketel zonder een hybride systeem (alleen aangepaste CV ketel)
Dit is een combinatie van de varianten 8, 9, 10 en 11
- De optie met een collectief "**lage temperatuur oplossing**" met een lokale warmtebron en lokaal beheert (bewoners Heveadorp!?)
Dit is een combinatie van de varianten 6 en 7
- De optie met een collectief "**hoge temperatuur oplossing**" met een lokale warmtebron en lokaal beheert (bewoners Heveadorp!?)
Dit is een alternatief voor de varianten 3, 4 en 5

Vanuit Klantengroep + Informatiemarkt (19/09/2020) individuele bewoners tegen een collectief warmtenet beheerd door een groot bedrijf zonder binding met Heveadorp. Realisering Geothermie bij Parencio nog lang niet zeker.

4. Anders

7

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

- De optie "**duurzaam gas**"
 - met een hybride systeem individuele warmtepomp + ondersteunende CV ketel
 - zonder een hybride systeem (alleen aangepaste CV ketel)

In fase II onderzoek naar:

- de verschillende duurzame gassen (beschikbaarheid, kosten,
- de noodzakelijke aanpassingen voor de bewoners/eigenaren en van het netwerk
- de technische, financiële, juridische haalbaarheid en het draagvlak onder de bewoners

.....

.....

.....

Meenemen in de volgende fase?

8

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

2 De optie "laag temperatuur warmtenet" met een lokale warmtebron en lokaal beheert door of namens de bewoners van Heveadorp

In fase II onderzoek naar:

- a. de mogelijkheden voor gebruik van lokale warmtebronnen
- b. per warmtebron de effecten van clustering van de woningen (één woning, een paar woningen, een straat, een groter gedeelte of geheel Heveadorp)
- c. de mogelijkheid van combinatie met van individuele oplossingen of deeloplossingen met andere technieken
- d. de noodzakelijke aanpassingen voor de bewoners/eigenaren
- e. de technische, financiële, juridische **haalbaarheid** en het **draagvlak** onder de bewoners

.....

 Meenemen in de volgende fase?

9

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

3 De optie "hoog temperatuur warmtenet" met een lokale warmtebron en lokaal beheert door of namens de bewoners van Heveadorp

In fase II onderzoek naar:

- a. de mogelijkheden voor gebruik van lokale warmtebronnen
- b. per warmtebron de effecten van clustering van de woningen (één woning, een paar woningen, een straat, een groter gedeelte of geheel Heveadorp)
- c. de mogelijkheid van combinatie met van individuele oplossingen of deeloplossingen met andere technieken
- d. de noodzakelijke aanpassingen voor de bewoners/eigenaren
- e. de technische, financiële, juridische **haalbaarheid** en het **draagvlak** onder de bewoners

.....

 Meenemen in de volgende fase?

10

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:00-20:50 "HI Notitie WvdT voorkeursvarianten 20201001"

4 Anders

.....

..... Meenemen in de volgende fase?

11

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

20:50-21:00 **Conclusie over de voorkeursvarianten**

Uitgangspunt voor fase II het Transitieplan
 De opties van de Fase 1 uitwerken naar een gedetailleerd transitieplan dat haalbaar en aanvaardbaar is voor alle betrokkenen

Optie 1:	Ja	Ja mits :	
Duurzaam gas	Nee	Nee tenzij:	
Optie 2:	Ja	Ja mits :	
Lage temp.	Nee	Nee tenzij:	
Optie 3:	Ja	Ja mits :	
Hoge temp.	Nee	Nee tenzij:	
Anders :			

12

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

21:00-21:15 **Volgende stappen, afronding fase I**

Afronding fase I

Terugkoppeling naar de bewoners:

1. De resultaten 3^e bewonersbijeenkomst verwerken in een aangepaste notitie
2. De aangepaste notitie naar alle bewoners
3. Reacties van bewoners als bijlage toevoegen aan de notitie
4. De notitie met bijlagen zenden aan de Stuurgroep als basis voor het vervolgonderzoek
5. Het opstellen van een intentieovereenkomst waarin de leden van de stuurgroep aangeven zich in te willen spannen voor een juiste uitwerking

13

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

21:00-21:15 **Volgende stappen, intentieovereenkomst, start fase II,**

Op weg naar de Wijk van de Toekomst

Fase I Haalbaarheid Fase II Transitieplan Fase III Uitvoering

14

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

21:00-21:15 **Volgende stappen**

Fase II, Haalbaarheids-/planfase Transitieplan:

Gedetailleerde uitwerking van de transitie naar een aardgasvrije wijk

Verdieping van **technische, financiële, juridische** analyses
geven **inzicht** in oplossingsrichtingen en
onderbouwing van de technische, financiële en juridische **haalbaarheid**

Sociale en communicatieve activiteiten zorgen voor **beweging en draagvlak**

De planfase maakt **een haalbare voorkeursrichting** van de transitie met **activiteiten en een tijdpad** van individuele en collectieve ingrepen om de wijk aardgasvrij te maken.

Fase III, Uitvoeringsfase: individuele en collectieve aanbestedingen voor het uitvoeren van ingrepen om huizen, gebouwen en wijk aardgasvrij te maken.

15

Heveadorp Wijk vd Toekomst, 3e bewonersbijeenkomst 05/10/2020

21:00-21:15 **Mandaat HeveaInitiatief**

Krijgt HeveaInitiatief (de werkgroep Wijk van de Toekomst) het mandaat om in dit project de bewoners van Heveadorp te vertegenwoordigen?

JA / NEE

Deze vraag zal ook aan de bewoners worden gesteld die nu niet aanwezig zijn.
Dat zal gebeuren bij het toezenden van de aangepaste Notitie.

16

Programma, 19:45 tot 21:00 uur

19:30 Aanmelden bij de Zoombijeenkomst

19:45 **Opening en welkom**

19:50 Toelichting op het project:
Afronding fase I "Haalbaarheid" en overgang naar fase II: "Transitieplan"

20:00 **"HI Notitie WvdT voorkeursvarianten"**
Vragen van bewoners direct te stellen en via het chatkanaal
Antwoorden door de leden van de Stuurgroep*, APPM en Ecorys

20:50 **Conclusie over de 3 voorkeursvarianten**

21:00 **Volgende stappen**, intentieovereenkomst, start fase II,

21:15 **Afsluiting**

19:50-20:00 Toelichting op het project
Afronding fase I "Haalbaarheid" en overgang naar fase II: "Transitieplan"

